

BRACTWO I AZYMUT 2024

OPR. JÓZEF MALINOWSKI

Walne zebranie Bractwa 15 marca 2024

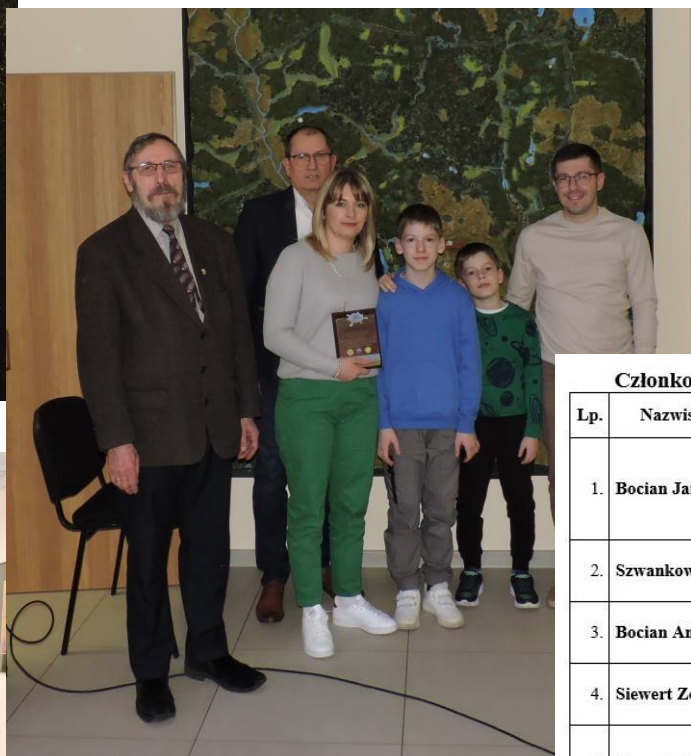
Zarząd Bractwa Czarnej Wody zaprasza wszystkich chętnych do działania w naszym stowarzyszeniu na **Walne Zebranie członków**, które zwołano na **15 marca 2024 roku (piątek)** o godzinie **18.30** w budynku Centrum Czynnej Ochrony Przyrody w Tleniu.

U nas każdy może znaleźć „działkę”, która go interesuje, w której może coś zrobić dla siebie i dla innych.

Bardzo chętnie widzimy osoby z własnymi projektami i chęcią ich realizacji w szerszym gronie.

Czekamy więc na ludzi, którzy wniosą nowe pomysły i nowe siły.

Prezentacje 23 lat działalności naszego stowarzyszenia znajdują się na stronie internetowej www.bractwoczarnejwody.org.pl.

Członkowie Azymutu nagrodzeni za lata 2022-23

Lp.	Nazwisko i imię	Za co
1.	Bocian Jan	1 miejsce w PWKP 2022 i PWKP 2023 w kategorii TJ oraz wielka praca wykonana szczególnie przy przygotowaniu i przeprowadzeniu naszych InO – Nad Wdą i Kajakowej
2.	Szwankowski Wiktor	1 miejsce w PWKP 2023 w kategorii TM, najwięcej startów w InO (27), Odnazka Stulecia InO
3.	Bocian Antonina	1 miejsce w PWKP 2022 w kategorii TM, 3 miejsce w PWKP 2023 w kategorii TJ, Odnazka Stulecia InO
4.	Siewert Zofia	1 miejsce w PWKP 2022 w kategorii TD, 2 miejsce w PWKP 2023 w kategorii TD, Odnazka Stulecia InO
5.	Siewert Witold	2 miejsce w PWKP 2022 w kategorii TM, 2 miejsce w PWKP 2023 w kategorii TJ, liczne starty w Biegach na Orientację, Odnazka Stulecia InO
6.	Alicja Babińska	1 miejsce w PWKP 2023 w kategorii TD, Odnazka Stulecia InO
7.	Kuziemska Danuta (babcia), Szwankowska Anna i Szwankowski Wiktor i Szwankowski Olivier (synowie)	Rodzinne starty w InO, (łącznie 92 osobostarty)
8.	Zhenich Khrystyna, Zhenich Vitalii (rodzice), Zhenich Matvii, Zhenich Pavlo, Yaskilka Ihor (synowie)	Rodzinne starty w InO, (łącznie 42 osobostarty)

PWKP – Puchar Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Marszach na Orientację (cykl 9-10 zawodów) TJ – juniorzy 17-20 lat, TM – młodzież 14-16 lat, TD – dzieci do 13 lat

„Z prof. Alfonsem na Kociewiu” – projekt z grantem Fundacji BGK zdobytym w konkursie ogólnopolskim

Lista dofinansowanych projektów w konkursie grantowym
Moja Mała Ojczyzna – Edycja VII

Lp.	Nazwa	Tytuł projektu	Miejscowość	Województwo	Kwota dofinansowania
17	Bractwo Czarnej Wody	Z prof. Alfonsem Hoffmannem na Kociewiu	Tleń	KUJAWSKO-POMORSKIE	40 000,00 zł

1. **Inicjatorzy projektu** – Pan Roman Waškowski, Sołtys z Radą Sołecką Tlenia.
2. **Przygotowanie wniosku i formalny wykonawca** – Bractwo Czarnej Wody
3. **Projekt zgłoszony został w ogólnopolskim konkursie grantowym Fundacji BGK w programie „Moja Mała Ojczyzna – Edycja VII” i uzyskał dofinansowanie w wysokości 40 tys. zł – maksymalne**
4. **Koordynator projektu** – wiceprezes Bractwa Mariusz Deinowski
5. **Tytuł projektu:** Z prof. Alfonsem Hoffmannem na Kociewiu
6. **Data rozpoczęcia projektu:** 1 lutego 2024 **Data zakończenia projektu:** 10 lipca 2024

3. Przygotowanie i przeprowadzenie imprezy plenerowej w Tleniu – kolejność alfabetyczna:

- ✓ Bractwo Czarnej Wody
- ✓ Chór „Chabry” Osie
- ✓ Ciafrotowo Średnia Huta k. Lipinek
- ✓ Gminny Ośrodek Kultury w Osiu
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich z Miedzna
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna Osie
- ✓ Pan Łukasz Porożyński – UG Osie
- ✓ Pan Roman Waškowski
- ✓ Pani Alina Siewert
- ✓ Pani Teresa Rydz-Sławomirska
- ✓ Sołtys i Rada Sołecka Tlenia
- ✓ Uczniowie klasy IV SP Osie (Kajetan Dubiela, Maksymilian i Mateusz Motałowie, przyg. Pani Beata Recka)
- ✓ Wdecki Park Krajobrazowy
- ✓ Zespół pieśni i tańca „Kociewianki” z Jezewa

1. Prace związane z planowaniem działań i ich dokumentowaniem – kolejność alfabetyczna:

- Bractwo Czarnej Wody
- Pan Roman Waškowski,
- Radna Gminy Osie Pani Teresa Rydz-Sławomirska
- Sołtys i Rada Sołecka Tlenia
- Wdecki Park Krajobrazowy

2. Przygotowanie i zamontowanie na skwerze części inwestycyjnej (ławki, biblioteczki z książkami, tablice informacyjne/promocyjne, fragment Promenady Hoffmanna), odnowienie tablicy pamiątkowej i sceny – kolejność alfabetyczna:

- ❖ Bractwo Czarnej Wody
- ❖ Kamieniarstwo Grabex Osie
- ❖ Madros Osie
- ❖ Mieszkańcy Tlenia
- ❖ Ochotnicza Straż Pożarna w Osiu
- ❖ OKK Otlewski Osie
- ❖ Stolarska Malinowscy Osie
- ❖ Studio M&M Graphic Marcin Libecki Świecie.
- ❖ Wdecki Park Krajobrazowy
- ❖ „Wiórek” Sylwester Kłopotek Łązek
- ❖ Zakład Brukarski Adam Zieliński Osie

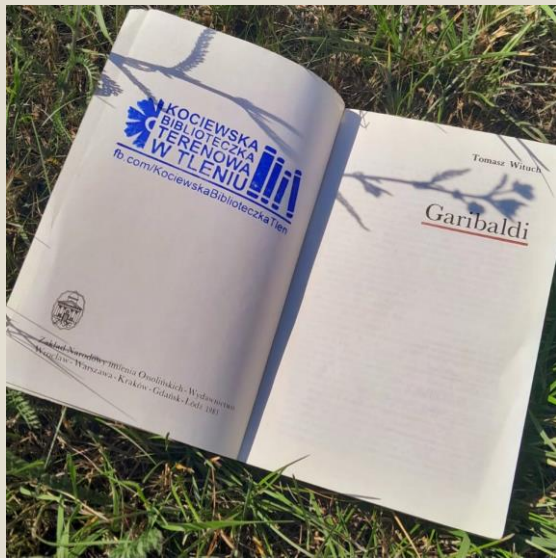
4. Finansowanie projektu:

- Fundacja BGK w programie „Moja Mała Ojczyzna” – Edycja VII”
- Bractwo Czarnej Wody
- Gmina Osie
- Wyżej wymienione firmy jako sponsorzy części działań.

Wykonanie i ustawienie trzech ławek kociewskich – lorbasa, knapa i gzuba

Wykonanie i ustawienie trzech biblioteczek Kociewskiej Biblioteczek Terenowej dla bookcrossingu

Wykonanie i ustawienie dwóch tablic informacyjno-promocyjnych oraz tablicy info projektu

Renowacja tablicy Hoffmanna, ustawienie Promenady Hoffmanna, odnowienie sceny plenerowej

Impreza plenerowa „Początek Kociewskiego Lata z prof. Hoffmannem” na skwerze w Tleniu

Wianki świętojańskie

Zadanie gminne 2024

V.A Zestawienie kosztów realizacji zadania w roku 2024 (w sekcji V-A należy skalkulować i zamieścić wszystkie koszty finansowania wskazanego w sekcji V-B)	
Lp.	Rodzaj kosztu
I.	Koszty realizacji działań
1.	Ubezpieczenie OC
2.	Działalność KInO Azymut
2.1	Organizacja imprez i innych działań – praca
2.2	Materiały, usługi, nagrody
3.	Organizacja Biegów na Orientację
3.1	Organizacja – praca
3.2	Materiały, usługi i nagrody
4.	Działalność sekcji turystycznej
4.1	Organizacja imprez i innych zadań – praca
4.2	Materiały i usługi
5.	Rozwój siatkówki w gminie
5.1	Organizacja zawodów – praca
5.2	Materiały, usługi, nagrody
5.3	Starty reprezentanta gminy w turniejach siatkówki plażowej – koszty dojazdów i uczestnictwa
6.	Prowadzenie działań Bractwa w ramach zadania
6.1	Prowadzenie działań – praca
Suma kosztów realizacji zadania	
II.	Koszty administracyjne
II.1.	Rozliczenie merytoryczne i finansowe zadania
Suma kosztów administracyjnych	
Suma wszystkich kosztów realizacji zadania	

I. Podstawowe informacje o złożonej ofercie

1. Organ administracji publicznej, do którego jest adresowana oferta	Wójt Gminy Osie
2. Rodzaj zadania publicznego ¹⁾	Propagowanie i rozwijanie kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie Osie

II. Dane oferenta(-tów)

1. Nazwa oferenta(-tów), forma prawna, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innej ewidencji, adres siedziby, strona www, adres do korespondencji, adres e-mail, numer telefonu	
BRACTWO CZARNEJ WODY, stowarzyszenie (organizacja pożytku publicznego), KRS 0000003678, ul. Rynek 2, 86-150 Osie Adres do korespondencji: Józef Malinowski, ul. Kopernika 3, 86-150 Osie, tel. 530 702 068 www.bractwoczarnejwody.org.pl; e-mail: bczw@poczta.onet.pl	
2. Dane osoby upoważnionej do składania wyjaśnień dotyczących oferty (np. imię i nazwisko, numer telefonu, adres poczty elektronicznej)	Józef Malinowski tel. 530 702 068 bczw@poczta.onet.pl

III. Opis zadania

1. Tytuł zadania publicznego	Turystycznie i sportowo w gminie Osie			
2. Termin realizacji zadania publicznego	Data rozpoczęcia	1 marca 2024 r.	Data zakończenia	31 grudnia 2024 r.

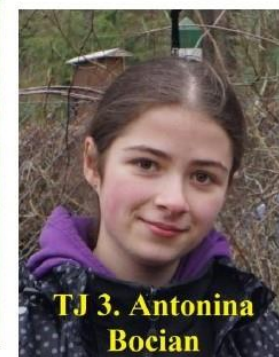
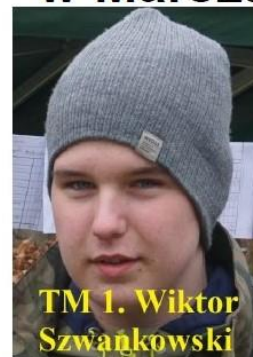
V.B Źródła finansowania kosztów realizacji zadania

Lp.	Źródło finansowania kosztów realizacji zadania	Wartość [PLN]	Udział [%]
1.	Suma wszystkich kosztów realizacji zadania	43720,00	100,00%
2.	Planowana dotacja w ramach niniejszej oferty	27000,00	61,76%
3.	Wkład własny ⁴⁾	14220,00	32,52%
3.1.	Wkład własny finansowy	4800,00	10,98%
3.2.	Wkład własny niefinansowy (osobowy i rzeczowy)	9420,00	21,54%
4.	Świadczenia pieniężne od odbiorców zadania	2500,00	5,72%

13 stycznia 2024 nad Jeziorem Chełmżyńskim odbyło się podsumowanie sezonu InO 2023

Nasi zawodnicy wygrali roczne cykle Pucharu Województwa w Marszach na Orientację

W 2024 roku wzięliśmy udział w dziewięciu InO Pucharu Województwa

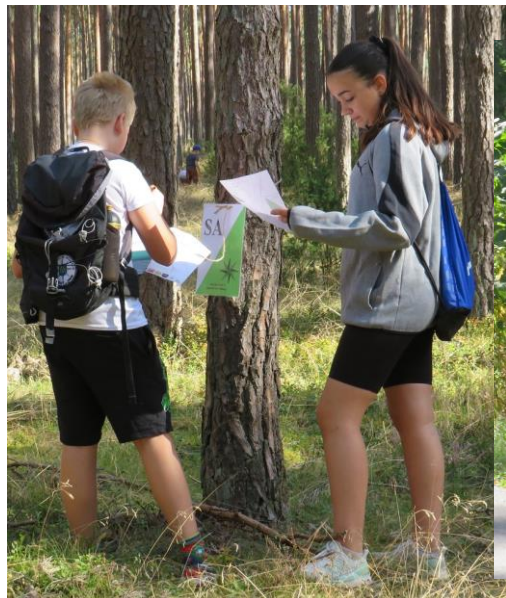
Przeprowadziliśmy X Kociewską Kajakową InO na Zalewie Żurskim

Zorganizowaliśmy XV Ogólnopolską InO „Nad Wdą” – Puchar Polski Młodzieży

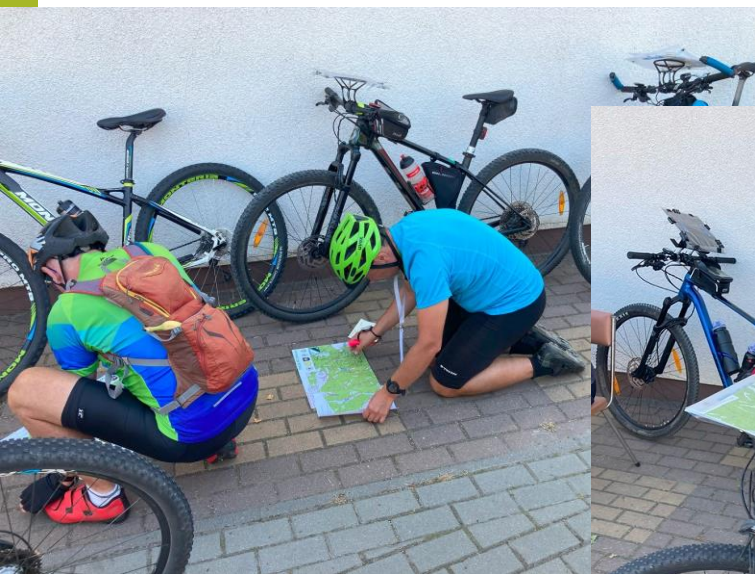

10 tras pieszych dokoła Radańskiego

2 trasy rowerowe

Nasi najlepsi

Ogólnie

Kategoria TP/TD

M-sce	Nazwisko i imię
1	Fierek Rafał, Pawlak Olaf, Rodewald Maja, Zatemka Karin
2	Kołodziejczak Oliwia, Deinowski Mateusz

Kategoria TT/TM

M-sce	Nazwisko i imię
1	Kowalski Tomasz, Ryszewska Hanna
2	Zhenich Khrystyna, Zhernich Vitalii, Zhenich Pavlo
3	Rycka-Chudecka Anna, Chudecka Zuzanna, Chudecka Zofia

Kategoria TU/TJ

M-sce	Nazwisko i imię
1	Wąsikowski Miłosz, Nawrocka Judyta

W Pucharze Polski

Kategoria TD

M-sce	Nazwisko i imię
1	Podgruszewska Lena, Szymański Arkadiusz, Szymański Radosław
2	Jędrał Jeremiasz, Szymańska Kalina
3	Szwankowski Oliwier, Gołębiwska Nikola

Kategoria TM

M-sce	Nazwisko i imię
1	Podgruszewski Jakub, Parulski Alan
2	Czarnowski Wojciech, Chudecki Jakub

Kategoria TJ

M-sce	Nazwisko i imię
1	Szwankowski Wiktor, Witek Szymon
2	Krupa Joanna, Bocian Antonina

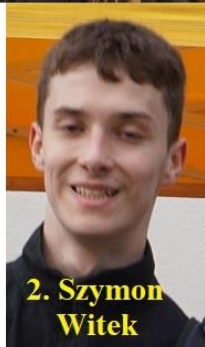
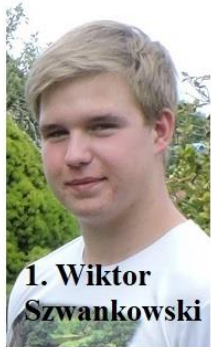
Najlepsze szóstki InO w woj. kujawsko-pomorskim w 2024 roku

**TD
dzieci**

**TM
młodzież**

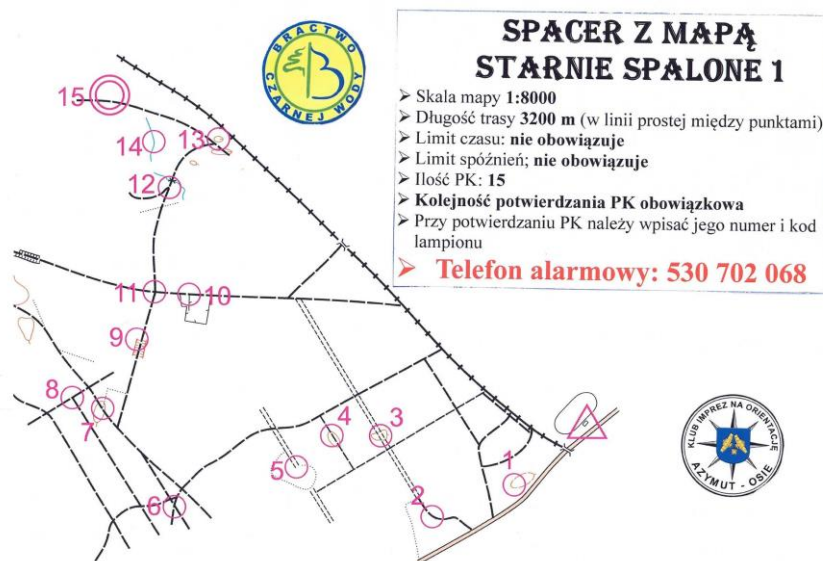

**TJ
juniorzy**

**Klasyfikacja końcowa Pucharu Województwa 2024
w Marszach na Orientację**

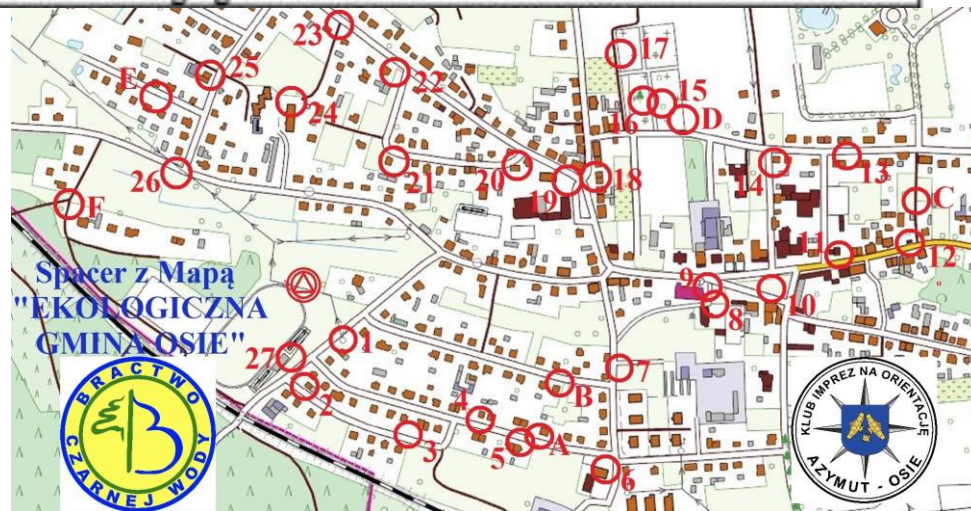
Odbyliśmy pięć Spacerów z mapą (nowa, udana inicjatywa)

1. Osie - Starnie Spalone

2. Po Osiu

1.	Suma cyfr Enei wynosi
2.	Do grania na niebieskim
3.	Pociski dawnej artylerii przy bramie
4.	Częsty mieszkaniec polskiej wsi
5.	Czyżby samiec i samica tego gatunku?

3. Po Osiu

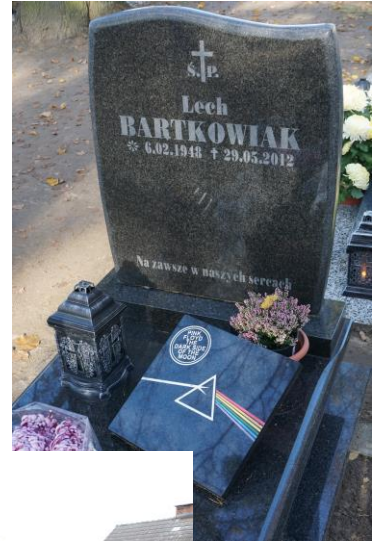

 Które zwierze nie pasuje do pozostałych?
 Szczupak Wydra
 Kaczka Żaba

~~Chromik~~
NIE ZRYWAĆ !!!
 Impreza na Orientację

d	Na co wchodzisz? – własne ryzyko
d	Kiedyś takie dwa służyły do strzelania – luki (wejściowe)
6.	EN 124 (liczba)
B	1104 metry
7.	Służą do kolorowania? – kredki lodowe
e	Co Wam zadano? – wolność
e	Malutka firma – mikroprzedsiębiorstwo
8.	Ile burz zagraża? – trzy (pioruny)
9.	Tu świeci nawet w nocy – Słońce

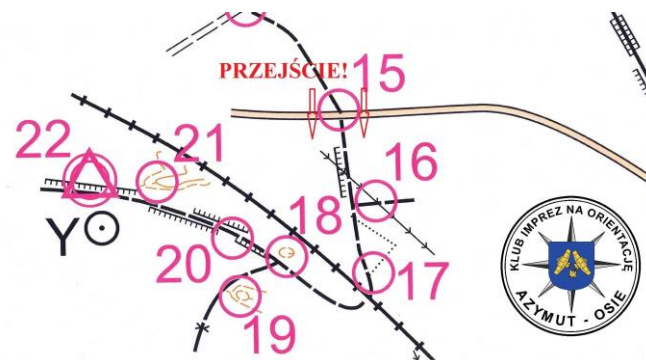
4. Po Tleniu

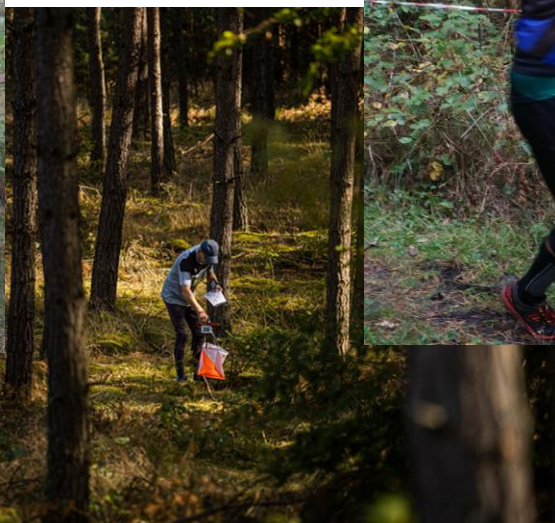
18. Wejdiesz i naprawdę zrobisz mu A on Tobie?
19. Taki dorodny i nie w lesie –
20. W westernie Johna Sturgesa (1962 rok) z Frankiem Sinatra i Deanem Martinem było trzech takich wojskowych –
21. Jednak nie obroniła przed tą budowlą –
22. Boga prawdziwego chwale, święta cześć – przeczytasz na
23. Być może to gocki kurhan, bo liczba kamieni wynosi magiczne (chyba)
Tylko dlaczego „święte drzewo” poza kręgiem?

5. Nocne Osie - Starnie

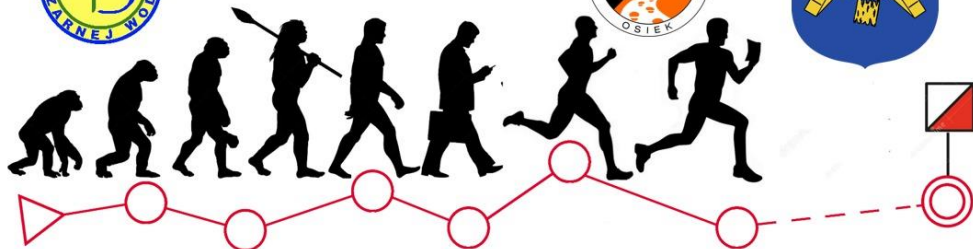
Zorganizowaliśmy ponadregionalne Biegi na Orientację

Puchar Pomorza i Mistrzostwa Pomorza i Kujaw
w Biegach na Orientację
Żur-Wałkowiska 28.09.2024

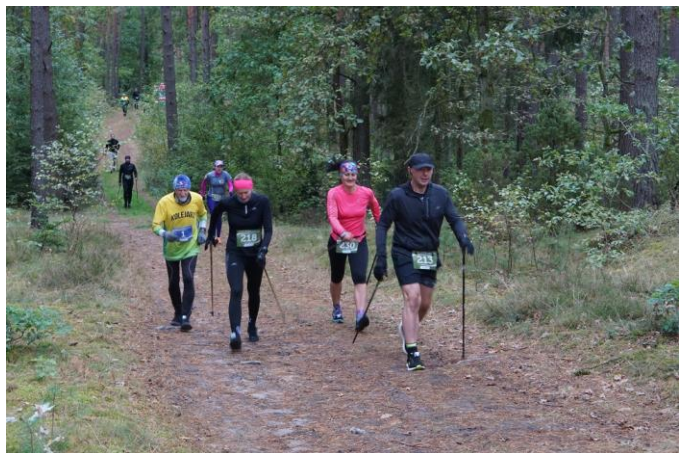
GMINA OSIE

Współorganizowaliśmy Oskie Biegi – około 600 uczestników

Oskie Biegi

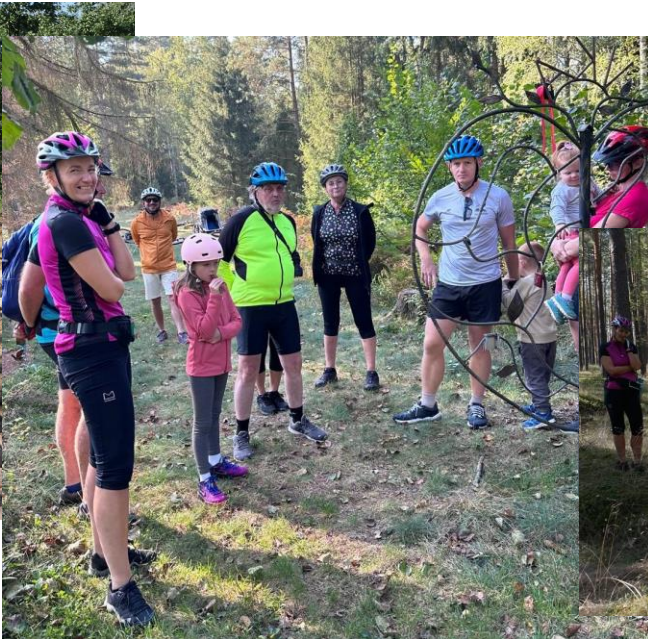

Eskapada- uczestniczyliśmy w inauguracji wojewódzkiej sezonu turystycznego – dwie wycieczki szlakiem II wojny i okupacji

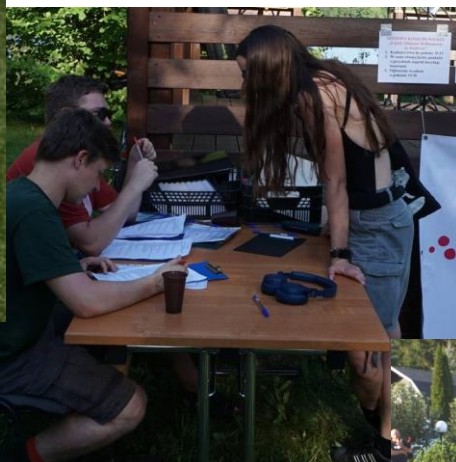

Zorganizowaliśmy dwie wycieczki rowerowe

Przeprowadziliśmy trzy konkursy wiedzy regionalnej na Plenerze i dwóch festynach w Tleniu

Wspieramy naszego siatkarza plażowego

Współorganizowaliśmy dwa turnieje siatkówki

W zakładce „Nasz region” strony internetowej Bractwa upowszechniamy publikacje

Nasz region	
Ciekawe miejsca	
Historia	
Prasa	Echo Borów Tucholskich
Przyroda	Głos Osia
Zeszyty kociewskie	Kociewski Magazyn Regionalny

Aktualności

Bractwo

Azymut

Nasz region

II wojna światowa

Pierwsze dni września 1939 w gminie Osie

Wyzwolenie Osia i okolic spod okupacji hitlerowskiej

Walki na Ziemi Świeckiej 1939 i 1945

Zajęcie Osia przez Rosjan w 1945 roku

Bocian-Jacek-Deportacje-Polakow-z-powiatu-swieckiego-do-ZSRR-w-1945-r

Ruch oporu na Pomorzu

Szlakiem nocnego wypadu

Bractwo Czarnej Wody

Aktualności

Bractwo

Azymut

Nasz region

Ciekawe miejsca

Historia

Prasa

Przyroda

Zeszyty kociewskie

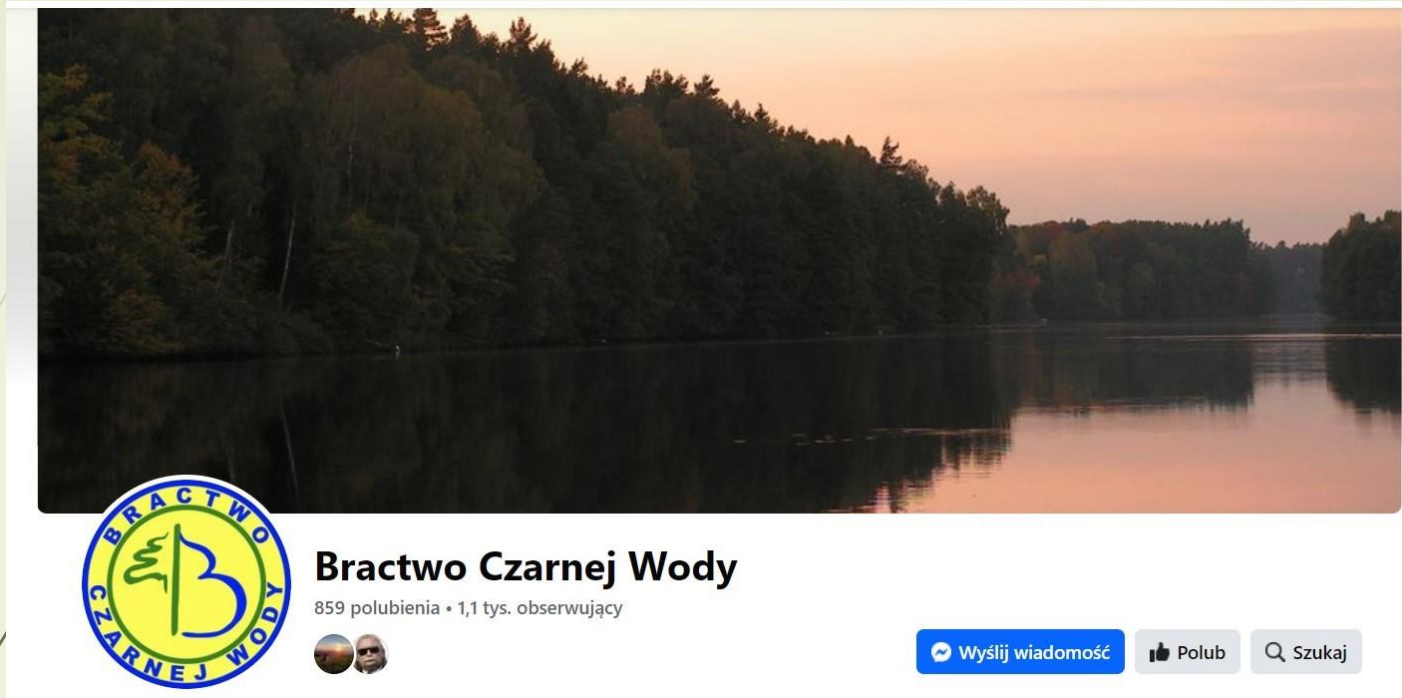
Nasz region

Bractwo Czarnej...
1,1 tys. obserwujący

Follow Page

Prowadzimy Facebook Bractwa

1, 1 tys. obserwujących, 880 polubień, ponad 100 postów w 2024 roku, pod pojedynczym postem do 13 tys. odbiorców, do 70 udostępnień, prawie 280 polubień (rocznica wielkiego pożaru w Osiu 29 czerwca 1938)

Edukujemy

Równocześnie wiosna rozpoczyna się znowelizowanymi. Łączy ziemie, chrześcijańska Wielkanoc z innymi religiami światowymi, dawnymi i powracającymi dzisiaj kultuami europejskimi, w wielu miejscach świata rozpoczyna nowy rok astronomiczny czy kalendarzowy, wreszcie jest inspiracją wielu ciekawych obrzędów. Na zdjęciach przedstawiamy oczekiwania na przyjsię wiosny i jej powitanie. Zdjęcia i teksty pobrane z Internetu, te drugie czasem podawane dosłownie. Zdjęcia: 1. Demeter 1 J... Wyświetl więcej

Równocześnie

O słońcu wiosny uprawiali mit o Demeter i Keres Persefona. Demeter to grecka bogini plodności, rolnictwa, ziemi uprawnej, zieleni, roślinności. Za pomocą z Zelandu narodziła się bogini miłości Persefona (Cybele). Ta poraża Hades (ów podziemnego króla zmarłych). Demeter przetrwała w trytonicy z sennym, oprowadzi głód. Zmiał nakład. Hadesowi zmuszał matkę Persefona na ziemi mieszkać w świątynie. Gdy znowu powracała, zmuszając Demetera przetrwać ją ziemią, przetrwała w wiosnę. Kiedy Persefona została porwana do Hadesu, na znak żałoby ziemia na ziemi zamarała.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Jane Góły w światowych Słońcach

Wiersze Słońca oparte były na ich wierszach i słownictwie. Wiersze Słońca oparte były na ich wierszach i słownictwie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie. Wiersze Jana Góły poświęcone słońcu i wiosnie.

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski
22 marca

Trochę po czasie, ale obudziliśmy się. A tak naprawdę wczoraj było wspomnienie księdza Sychty, więc wiosnę nieco odsunęliśmy, choć po zdjęciach okazało się, że niekoniecznie ...

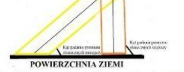
Czy to już wiosna???

Ustawienie Ziemi w czasie ruchu obiegowego wokół Słońca

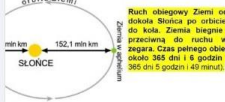

W czasie całego roku Ziemia obraca się wokół Słońca. W czasie całego roku Ziemia obraca się wokół Słońca.

Wysokość Słońca a temperatura

Ruch obiegowy Ziemi

Ruch obiegowy Ziemi wokół Słońca trwa 365 dni i 6 godzin. Ruch obiegowy Ziemi wokół Słońca trwa 365 dni i 6 godzin.

Oświetlenie Ziemi w pierwszym dniu wiosny

Oświetlenie Ziemi w dniu równonocy wiosennej (21 marca) – Słońce świeci w zenicie w południe prosto nad górami nad równikiem. Na dniu bieżącym Słońce świeci na północnym półkuli północnej i południowa są równo.

14 marca

Niedawno ukazało się opracowanie Janiny Grabowskiej „Marsz Śmierci. Ewakuacja piesza więźniów KL Stutthof i jego podobozów 25 stycznia – 3 maja 1945”. Wydawca: Muzeum Stutthof w Sztutowie 2023; Koedycja: Wydawnictwo REGION Jarosław Ellwart Gdynia 2023. Jedną z tras tego marszu wiodła przez naszą gminę. Pozostała po nim zbiorowa mogiła pod Tleniem. Na zdjęciach znajduje się opis marszu tej kolumny oraz fragment wspomnień węgierskiej Żydówki, która przeżyła marsz, uciekając z g... Wyświetl więcej

www.pohland.com

Promujemy ważne dla nas postacie i wydarzenia

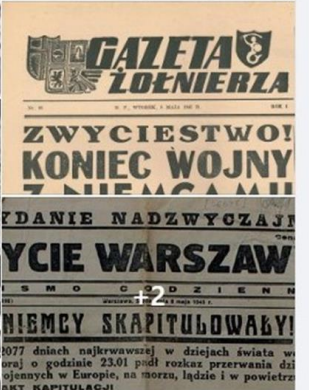
Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski
· 27 lipca ·

WÓJT IGNACY JANIĄK WSPIERAŁ ROZWÓJ TURYSTYKI W GMINIE OSIE
27 lipca przypada 125. rocznica urodzin Ignacego Janiaka, który 25 lutego 1935 r. został wybrany wójtem gminy Osie i funkcję tę pełnił do września 1939 r. Od 30 kwietnia 1935 r. był członkiem Rady Powiatowej Powiatu Świeckiego. Od 7 stycznia 1937 r. także członkiem powołanej wówczas przez władze powiatowe Komisji Letniskowo-Turystycznej Rady Powiatu Świeckiego. 14 czerwca 1936 r. z jego inicjatywy komisja ta odbyła wy...

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski
· 8 maja ·

Po zajęciu przez Armię Radziecką Berlina (przy współudziale Polaków) Niemcy hitlerowskie podpisały akt bezwarunkowej kapitulacji. Zrobiono to dwukrotnie. Najpierw 7 maja o godzinie 2.41 w Reims (Francja – zdjęcie nr 2), a ostatecznie, na żądanie Rosjan, 8 maja o godzinie 23.01 w Berlinie (zdjęcie nr 3). Według obu aktów działania zbrojne miały ustać 8 maja godzinie 23.01 czasu środkowoeuropejskiego (czyli obowiązującego u nas); była to 1.01 czasu moskiewskiego, ale już 9 maj... Wyświetli więcej

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski
· 24 kwietnia ·

Dzisiaj obchodzimy dwie rocznice. 101 lat temu prezydent RP Stanisław Wojciechowski dokonał uroczystego uruchomienia elektrowni w Gródku. 94 lata temu urodził się Stanisław Gzella – uczestnik Powstania Warszawskiego, przez pewien czas kapłan, potem nauczyciel w liceum ogólnokształcącym w Strzelinie, Doktor filologii klasycznej, znawca kultury starożytnej, autor wielu rozpraw i artykułów naukowych. Tłumacz przysięgły języka angielskiego i niemieckiego, podróżnik, działacz PTTK. Zmarł 15 listopada 2011 roku, pochowany na oskim cmentarzu. Szerszych informacji poszukajcie na stronie Bractwa w zakładce „Nasz region”.

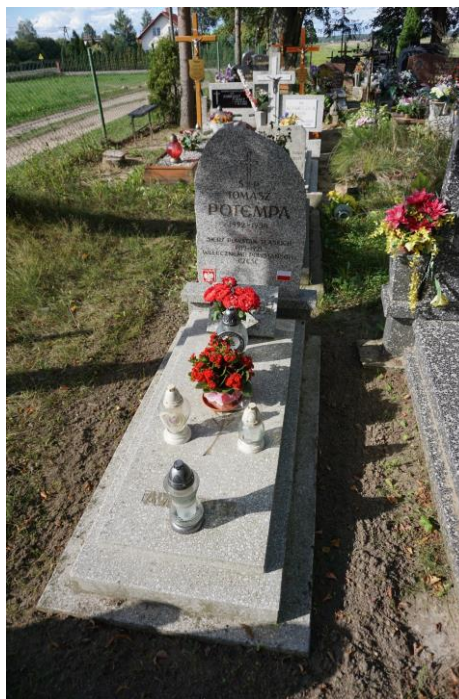
Bractwo Czarnej Wody
4 maja ·

Książek dziekan Jan Bruski zmarł 4 maja 1942 roku. Zwykle czymy dzień urodzin znanej osobistości, ale oski proboszcz przeszedł męczeńską drogę przez obozy koncentracyjne i jest to dla pamięci tej postaci oraz okupacyjnego czasu ważniejsze. W „Echu Borów” nr 1 (40) z 1996 roku w artykule „Męczennik polski z Osia” Jego losy opisuje Stanisław Gzella <https://parki.kujawskopomorskie.pl/.../echo-borow...>

Pamiętamy o grobach trzech powstańców na oskim cmentarzu

**Wielkopolski 1918-19
Antoni Kamiernarz**

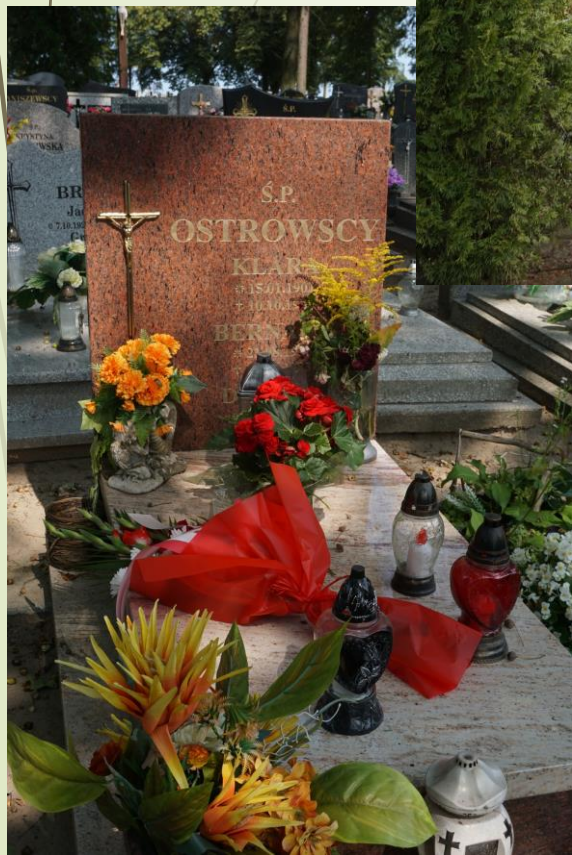

**Śląski 1919-21
Tomasz Potempa**

**Warszawski 1944
Stanisław Gzella**

Upamiętniamy ważne rocznice

Wspominamy

Bractwo Czarnej Wody

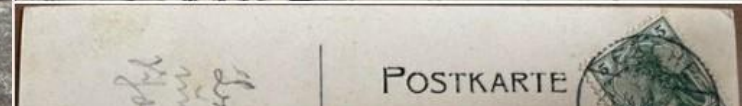
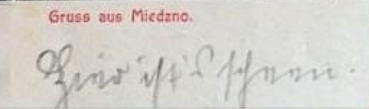
Opublikowane przez: Józef Malinowski

18 marca

Krzysztof Wardziński o Miedznie

Pocztówka z Miedzna, ok. 1907 roku, którą podzielił się Adam Szarafin. Na pocztówce - szkoła katolicka, w roku 1887 licząca sobie 89 gzubów, których nauczał jeden nauczyciel Konrad Schweig. Szkoła ta powstała po roku 1828, wtedy Miedzno wraz z Żurem należało do obwodu szkolnego w Osiu. Oprócz tego gospoda Emila Fotha, przy okazji w tym okresie sołtysa Miedzna. Zanim Foth rozwinął coś swojego w Miedznie, prowadził w latach 80. i 90. XIX wieku Ohmemu w Kwiatkach tartak. W 1889 roku urodziła mu się tam córka Frieda Olga, która w 1913 roku poślubiła wielokrotnie tu przytaczanego nauczyciela z Brzezin nazwiskiem Otto Gerth. Pocztówkę nadała Amanda Gräske swojej siostrze Marcie Gräske. Obydwie wtedy panny pochodziły z Grudziądza, jedna jak widać musiała z jakiegoś powodu odwiedzić Miedzno (w Nowych Laskowicach mieszkał wtedy Julius August Gräske, prawdopodobnie kuzyn ich ojca Emila, więc być może Amanda wpadła w gości). Stoi tam napisane: "Liebe Marta, bin gut angekommen und bin nicht müde. Schönes Wetter. Viele Grüße, Deine Amanda" - "Droga Marto, dotarłam dobrze, nie jestem zmęczona. Piękna pogoda. Serdecznie pozdrawiam, Twoja Amanda". Siostry pożeniły się, Marta w 1928 roku, Amanda w 1914 na dwa miesiące przed wybuchem I wojny światowej, a obydwie zmarły w Zachodnich Niemczech w latach 60. i 70.

O trzecim widoczku (chyba ze szklankami piwa) nic Krzysztof nie napisał. (JM).

Wspominamy

STRATY OKUPACYJNE GMINY OSIE – CZTEROMIESIĘCZNA PRACA DOKUMENTACYJNA I ROZMOWY Z P. STANISŁAWEM SOWIŃSKIM PAŹDIERNIK 2023 – STYCZEŃ 2024, POTEM SZEROKIE POSTY NA FACEBOOKU BRACHTWA

Sobota 2 września 1939 r.

Express Poranny

W 242 ROK XVIII

W tym tygodniu z dostarczeniem do domu = zł. 2 gr. 10 miesięcznie

10 GROSZY

Dziś według P.M.-a: 8. ciepło, słonecznie, przy małym zachmurzeniu.

Wczoraj powiódł śnieg, dzisiaj z nieznacznie podwyższoną temperaturą, 20 m. zachmurzenie.

Zdradziecka napaść Niemiec na Polskę

Barbarzyńskie bombardowanie ludności cywilnej

Od pieramy nieustraszenie najazd wroga

w świętej wojnie o granice i honor Polski

Oreǳie

Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Obywatele Rzeczypospolitej!

Nocy dzisiejszej odwieczny wróg nasz rozpoczął działania zaczepne wobec Państwa Polskiego, co stwierdzam wobec Boga i historii. W tej chwili dzielowej zwracam się do wszystkich obywateli Państwa w głębokim przeświadczeniu, że cały Naród w obronie swojej wolności, niepodległości i honoru skupi się dokoła Wodza Naczelnego i Sił Zbrojnych, oraz da godną odpowiedź napastnikowi, jak się

Komunikat sztabu głównego Naczelnego Wodza Nr. 1

Marszałek Śmigły-Rydz

SOWIECI NAPADLI NA POLSKĘ

Nr 272 - R. W. - 17 WRZEŚNIA 1939 - 2009 R., CZWARTEK

Rok LXX

KURJER PORANNY

WYCHODZI CO DNIA Z RANA W DNI POWSZEDNIE, NIEDZIELE I ŚWIĘTA

WYDANIE NADZWYCZAJNE

Rosja Sowiecka złamała pakt o nieagresji

Zarówno 17 września, jak 1 września 1939 roku, wyznacza jedną z najistotniejszych a zarazem najtragiczniejszych dat w najnowszej historii Polski. W tym dniu nasz kraj zaatakowała Rosja sowiecka, idąc w ślady hitlerowskiej Trzeciej Rzeszy. W agresji ZSRR na Polskę dokonanej bez określonego w prawie międzynarodowym wypowiedzenia wojny wzięło udział w sumie ok. 620 tys. żołnierzy (28 dywizji piechoty, 7 dywizji kawalerii). Liczba ta z każdym dniem wzrastała, dochodząc pod koniec września do około półtora miliona żołnierzy. Sowieci rzucili do walki 4,7 tys. czołgów, po-

Nr. 98

M. P., WTOREK, 8 MAJA 1945 R.

ROK I

ZWYCIĘSTWO! KONIEC WOJNY Z NIEMCAMI!

London, 8. V. (Reuter) — Oficjalnie ogłoszono, że Niemcy skapitulowały bezwarunkowo o godz. 02,41 su francuskiego.

Wiadomość podano z małego budynku szkoły w rwnego Krzyża, w której mieści się kwateryna wna gen. Eisenhowera.

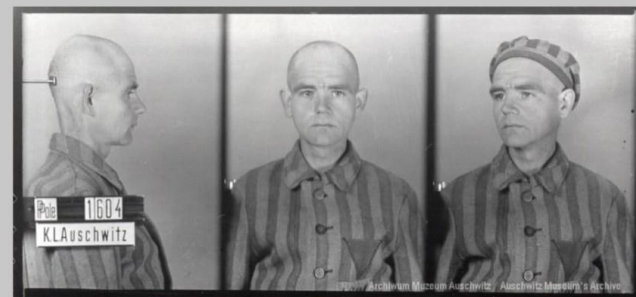
1. Ofiary działań 1939 – 7 grudnia 2023
2. Zbrodnia Pomorska 1939-40 – 18 grudnia
3. Ofiary niemieckich obozów koncentracyjnych – 20 grudnia
4. Ofiary służby w wojsku niemieckim – 29 grudnia
5. Egzekucje mieszkańców Tlenia – 2 stycznia 2024

Malinowski, Józef

(numer więźniarski: 1604)

urodzony: 1909-01-06, miejsce urodzenia: Osie,
zawód: urzędnik

Użycie fotografii do celów wystawowych/artkułów/publikacji jest możliwe wyłącznie z podaniem źródła pochodzenia dokumentów:
Archiwum Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

6. ZBRODNIĘ NA MIESZKAŃCACH RADAŃSKI – 4 STYCZNIA

2) 7 grudnia 1944 roku aresztowani zostali 35-letni Józef Kuzimski (zatrzymany na drodze Osie – Radańska, gdy wracał po odstawieniu mleka z Radański do mleczarni w Osiu), tego samego wieku Stanisław Sowiński (który jechał wozem z Kuzimskim) oraz 78-letni Józef Warczak. Kuzimski mieszkał przy drodze prowadzącej z Radański do Osia wzdłuż granicy lasu i wychodzącej na początku Osia (od strony Tlenia), dwaj pozostali przy drodze wiodącej od trasy na Starą Rzekę do centrum wsi.

Zatrzymano ich wprawdzie nie razem, lecz przyczyna była ta sama. Dnia poprzedniego do Warczaka przyszło dwóch mężczyzn – wcześniej byli u Babińskich, potem do kilku domów ich nie wpuszczono – których potraktowano jako partyzantów czy zbiegłych jeńców radzieckich. Na wiadomość o ich przybyciu u Warczaków pojawili się Kuzimski i Sowiński. Postawiono im poczęstunek, potoczyła się rozmowa. Z późniejszych relacji wynika, że była to chyba prowokacja, być może przeprowadzona przez tych samych mężczyzn, co u Friesków. Niestety, informacje z różnych źródeł nie pokrywają się.

Tego samego dnia Eugeniusz Gęsikowski, uczęszczający do szkoły w Osiu, liczący lat 10, spotkał swego wujka Józefa Kuzimskiego. W towarzystwie dwóch nieznanymi mu mężczyzn jacyś Niemcy prowadzili go od strony ulicy Gwarnej, przy której był areszt (mniej więcej w środku ulicy, na wysokości starej remizy przy ul. Dolnej), w kierunku rynku i kościoła.

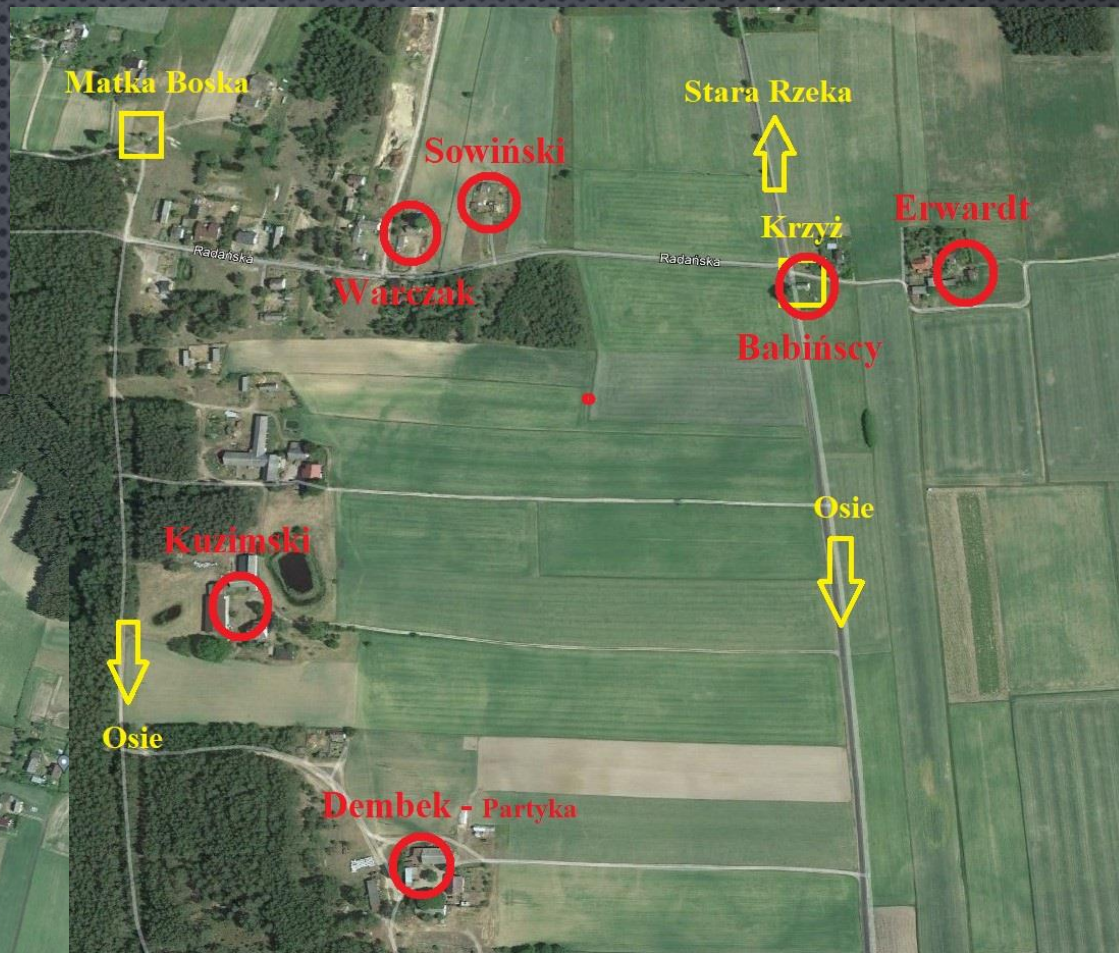
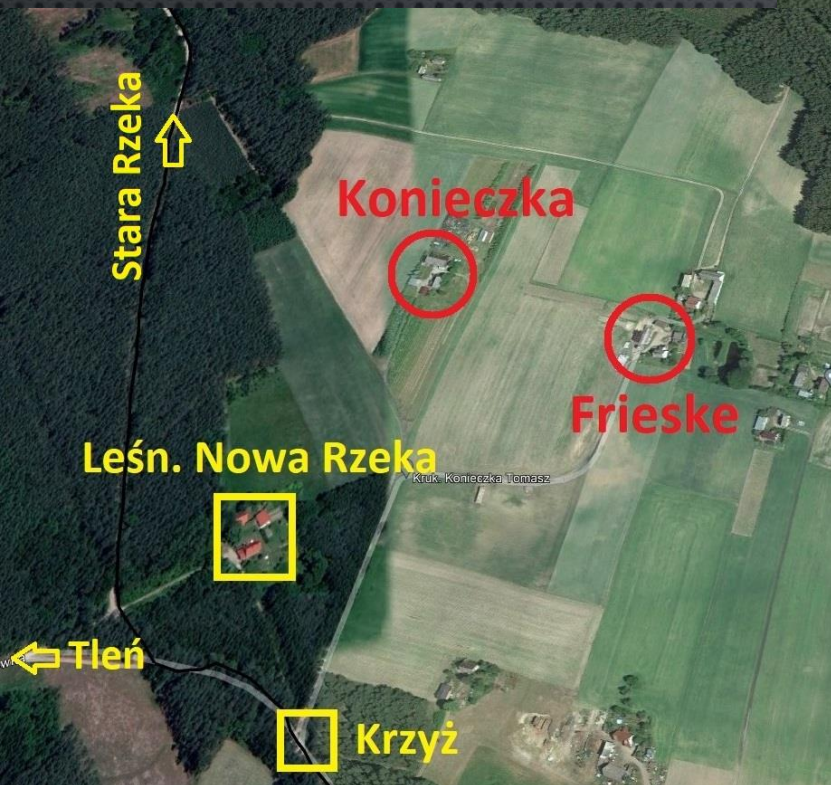
Pod wieczór 7 grudnia tę samą grupę mężczyzn spotkała Agnieszka Warczak, która wśród nich rozpoznała swego przyszłego teścia, gdy ulicą ks. Semraua w kierunku lasu prowadzili ich trzech Niemców.

Po wojnie miejsce ich pogrzebania zostało znalezione w lesie między Osiem a Tleniem, na terenie tzw. Jordanu, czyli miejsca rekreacji. Według jednej wersji naocznym świadkiem egzekucji był mieszkaniec Radański, Franciszek Malinowski, który w pobliżu pozyskiwał dla siebie drewno. Inna wersja mówi, że zapadnięty dół zobaczyli zrywający i zbierający szyszki sosnowe w lesie rodzeństwo Zofia, Halina i Edmund Kuziemscy oraz Bolesław Nowopolski. Na polecenie funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej zwłoki wydobyto. Na głowie widoczne były postrzały czaszki z tyłu (wg milicjantów) lub z przodu („Warczakowi morderca strzelił w czoło, gdy ten klęczał” – St. Sowiński syn). Stanisław Sowiński miał złamaną nogę i wybite oko, co świadczy o znęcaniu się nad nim.

Ekshumowani i przeniesieni na cmentarz oski 25 maja 1945 roku.

RADAŃSKA 1944-45

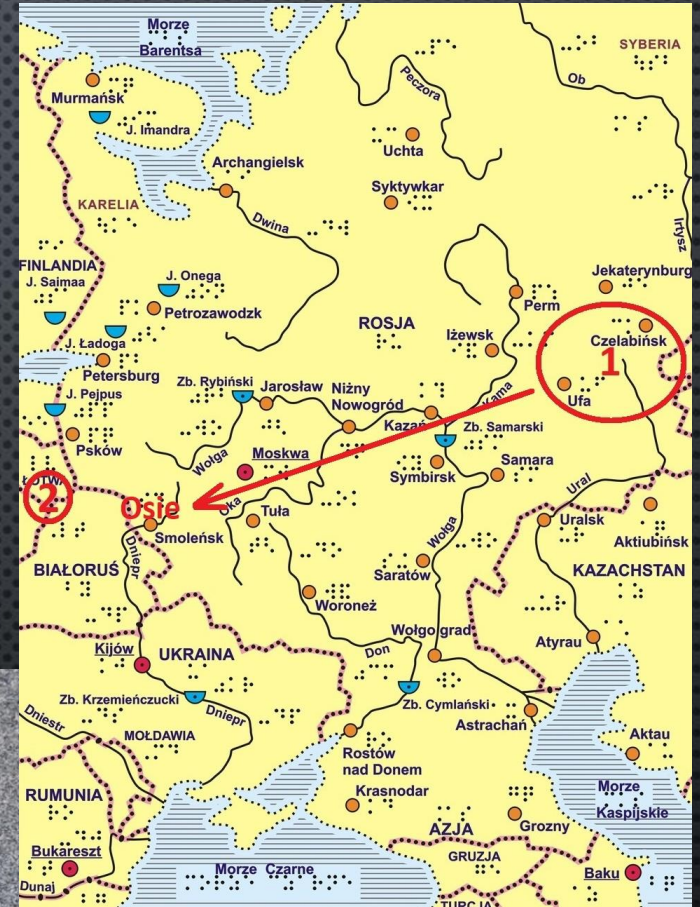
7. INNE ZBRODNIENIE NIEMIECKIE U NAS – 7 STYCZNIA

8. DWIE MOGIŁY ZBIOROWE W GMINIE – 10 STYCZNIA

10. ZGONY POŚREDNIO ZWIĄZANE Z WOJNĄ I O TRUDNYCH DO USTALENIA OKOLICZNOŚCIACH – 17 STYCZNIA

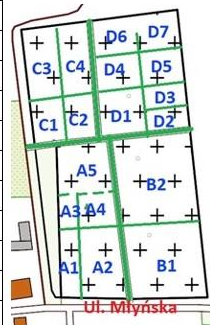
9. OFIARY DZIAŁAŃ RADZIECKICH – 15 STYCZNIA; PRACA MAGISTERSKA JACKA BOCIANA

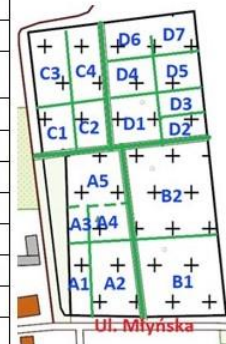
11. PODSUMOWANIE – NASZE MIEJSCA PAMIĘCI I LISTA OFIAR

☒ Groby, tablice i inne obiekty – miejsca pamięci w gminie Osie

Lp.	Grób lub tablica	Rodzaj śmierci, upamiętnienie	Część cmentarza na planie	Rząd grobów w odp. części cmentarza – położenie grobu w rzędzie	Numer kwatery cment.
1.	Sopoński Alojzy (grób rodzinny)	Rozstrzelanie	A4	Rząd 1 od dolnej alei, grób 5 od lewej	0165
2.	Adrych Janina	Działania wojenne	A4	Rząd 2 od dolnej alejki – grób 2 od lewej	0180
3.	Kamieniarz Antoni	Śmiertelne pobicie	A4	Rząd 4 od dolnej alejki – grób 6 od lewej	0201
4.	Adrych Józef (grób rodzinny)	Obóz	B2	Rząd 5 od dolnej alejki – grób 4 z lewej	1291
5.	Krzysz Jadwiga (grób rodzinny)	Obóz	B2	Rząd 3 od górnej alei – grób 5 od lewej	1524
6.	Zieliński Tadeusz (grób rodzinny)	Działania wojenne	D2	Rząd 4 od dolnej alei – grób 4 od lewej	1909
7.	Deręgowski / Deręgowski Jan	Rozstrzelanie	D4	Rząd 2 od górnej alejki – grób 4 od prawej	1775
8.	Rypiński Stanisław	Mina i gruzy	D7	Rząd 2 od plotu – grób 1 od lewej	2121
9.	Sowiński Stanisław (grób rodzinny)	Rozstrzelanie	D7	Rząd 2 od plotu – grób 2 od lewej	2122
10.	Kuzimski Józef	Rozstrzelanie	D7	Rząd 2 od plotu – grób 3 od lewej	2123
11.	Warezak Józef (grób rodzinny bez info)	Rozstrzelanie	D7	Rząd 2 od plotu – grób 4 od lewej	2124
12.	Gibas Jan	Rozstrzelanie	D6	Rząd 6 od plotu – grób 1 od prawej	1802
13.	Choroś Adam, Paweł i Piotr	Obóz i zastrzelenia	D6	Rząd 5 od plotu – grób 1 od lewej	1803
14.	Nieznany żołnierz z Miedzna	Zastrzelenie	D6	Rząd 5 od plotu – grób 5 od lewej	1808
15.	Ronowski Ksawery (grób rodzinny, pozioma płyta)	Działania wojenne	D6	Rząd 5 od plotu – grób 4 od prawej	1814
16.	Malinowska Franciszka	Działania wojenne	D6	Rząd 5 od plotu – grób 3 od prawej	1815

17.	Bocian Jan (grób obudowany bez płyty i napisu)	Działania wojenne	D6	Rząd 5 od plotu – grób 2 od prawej	1816
18.	Glaza Piotr	Rozstrzelanie	D6	Rząd 4 od plotu – grób 5 od lewej	1821
19.	Konieczka Marian, Helena i Alfons (płyta pozioma bez napisów)	Rozstrzelanie	D6	Rząd 4 od plotu – grób 7 od lewej	1823
20.	Sowiński Eugeniusz	Niewypał/niewybuch	D6	Rząd 4 od plotu – grób 10 od lewej	1826
21.	Sowińska Franciszka, Frieske Joanna i Rozalia (grób rodzinny)	Rozstrzelanie	D6	Rząd 3 od plotu – grób 10 od lewej	1840
22.	Gilgenast Teofil i Mieczysław	Rozstrzelanie	D6	Rząd 2 od plotu – grób 1 od lewej	1845
23.	Czerwińska Helena	Działania wojenne	D6	Rząd 2 od plotu – grób 3 od lewej	1848
24.	Werner Antoni	Zastrzelenie	D6	Rząd 2 od plotu – grób 7 od lewej	1852
25.	Babińscy Jan i Marta	Rozstrzelanie	D6	Rząd 1 od plotu – grób 1 od lewej	1857
26.	Mogila zbiorowa na cmentarzu w Osiu	Front, ...?	D6	Przy płocie	
27.	Lubieński Salomea i Kazimierz (grób rodzinny)	Obóz, front?	C2	Rząd 1 od alei – grób 2 od prawej	0431
28.	Mogila zbiorowa pod Tleniem	Obóz, rozstrzelanie			
29.	Tablica na murze kościoła w Osiu	Tym, którzy w czasie II wojny światowej złożyli życie...			
30.	Krzyż w Radańsku (droga na Stara Rzekę)	Pamięci rozstrzelanych przez hitlerowców			
31.	Figura Matki Boskiej w Radańsku	Pamięci rozstrzelanych przez hitlerowców			
32.	Krzyż i tablica w Radańsku (koło leśn. Nowa Rzeką)	Tym, którzy umarli męczeńską śmiercią podczas okupacji hitlerowskiej			

- 32 miejsca upamiętniają ofiary II wojny światowej i okupacji w gminie Osie. W zdecydowanej większości są to groby/mogiły, w tym zbiorowe.
- Poza mogiłą zbiorową są 24 groby ofiar z gminy Osie oraz jeden nieznanego żołnierza.
- Pod pozycją 27 zapisano tablicę upamiętniającą dwie osoby związane rodzinnie z gminą Osie. Salomea Lubieńska zginęła w Oświęcimiu, a Feliks we Francji.
- Może na oskim cmentarzu pochowano inne ofiary wojny i okupacji, ale nie są one upamiętnione na nowszych tablicach nagrobnych. Nasz cmentarz jest zewidencjonowany na stronie internetowej BillionGraves (<https://pl.billiongraves.com/cemetery/Osie-Cmentarz-Parafialny/315299>); pracownicy Wdeckiego Parku Krajobrazowego dokonali tego w 2019 roku. To właśnie głównie na tej stronie zostały odnalezione groby wojenne, a potem sprawdzone i sfotografowane na cmentarzu.
- Gdzieś w nieznanych miejscach gminy leżą szczątki tych ofiar, których ciała nigdy nie odnaleziono.
- Na terenie Europy i Azji, na dnie Morza Bałtyckiego, w prochach Stutthofu i innych obozów koncentracyjnych również spoczywają mieszkańcy gminy Osie.

LISTA OFIAR WOJNY I OKUPACJI – PRAWIE 260 OSÓB

Ofiary II wojny światowej i okupacji w gminie Osie

Lp.	Osoba, rok śmierci	Przyczyna śmierci
1.	Adrych Bernard 1939	Front
2.	Adrych Jan 1942	Brak danych
3.	Adrych Janina 1945	Działania wojenne
4.	Adrych Józef 1945	Obóz
5.	Arczyński Józef 1943	Obóz
6.	Babińska Marta 1944	Rozstrzelana
7.	Babiński Jan 1944	Rozstrzelany
8.	Babiński Maksymilian 1939	Rozstrzelanie
9.	Balicka Teresa 1945	Obóz
10.	Balicki Maksymilian 1944	Front
11.	Banacki Antoni 1945	Front
12.	Bartnik Bernard 1944	Front
13.	Bączek Andrzej 1939	Rozstrzelanie
14.	Bielaszewska Jadwiga 1945	Obóz
15.	Binkowski Andrzej 1939	Front
16.	Bobkowski Antoni	Zastrzelony
17.	Bocian Jan 1945	Działania wojenne
18.	Bocian Konrad 1944	Rozstrzelany
19.	Bocian Leokadia 1944	Rozstrzelana
20.	Bocian Ryszard 1939	Rozstrzelanie
21.	Bocian Tadeusz 1939	Rozstrzelanie
22.	Borys Alojzy 1945	Obóz
23.	Ka. Bruski Jan 1942	Obóz
24.	Bylicki Józef 1939	Front
25.	Cemke Leon 1944	Front
26.	Cemke Paweł 1944	Front
27.	Cherek Jan 1939	Rozstrzelanie
28.	Chilla Bruno 1944	Obóz
29.	Choroś Adam 1945	Obóz
30.	Choroś Franciszka 1945	Obóz
31.	Choroś Maria 1945	Obóz
32.	Choroś Paweł 1944	Zastrzelony
33.	Choroś Piotr 1945	Zastrzelony
34.	Choroś Stanisław 1943	Brak danych
35.	Chudecki Franciszek 1945	Obóz
36.	Czerwińska Anna 1945	Obóz
37.	Czerwińska Helena 1945	Działania wojenne
38.	Czubek Czesław 1939?	Rozstrzelanie
39.	Dembek Konrad 1944	Rozstrzelany
40.	Depka Jan 1945	Niewypał/niewybuch
41.	Deregowski Jan 1944	Rozstrzelany
42.	Dereszkiewicz Jan 1943	Front
43.	Droszewski Mateusz 1943	Front
44.	Dungen Piotr 1943	Obóz
45.	Duskowska Katarzyna 1941	Obóz
46.	Engler 1945	Brak danych

239.	Zawadziński Brunon 1945	Działania wojenne
240.	Zieliński Tadeusz 1945	Działania wojenne
241.	Zielowski Edmund 1945	Niewypał/niewybuch
242.	Zimiak Halina 1945?	Obóz
243.	Załabowski Jan 1946	Niewypał/niewybuch?
244.	Zyczyński Jan 1939	Rozstrzelanie
245.	Zyczyński Stefan 1939?	Rozstrzelanie
Wymienieni w tekście kroniki ZBoWiD, nie figurujący w zestawieniach		
246-253.	Rodzina Lepków – 8 osób	Rozstrzelanie/obóz
254-258.	Rodzina Cylków – 5 osób	Rozstrzelanie/obóz

Nie jest to zapewne pełna lista ofiar z gminy Osie, tym bardziej, że księga zmarłych obejmuje parafię Osie, w której do 1981 roku nie było Łązka (parafia Słiwice, od 1975 Samodzielny Ośrodek Duszpasterski), a Pruskie należą do parafii Źdroje. Być może też kilka nazwisk jest wpisanych podwójnie ze względu na błędne dane dotyczące np. urodzin czy zgonu. Ponadto nawet udokumentowane, zdawałoby się, informacje bywają sprzeczne. Antoni Winowiecki ur. 08.05.1908 w publikacji W. Jastrzębskiego jest wymieniony wśród ofiar eksterminacji w 1939 roku (autor powołuje się na konkretne polskie i niemieckie dokumenty), a w piśmie OKBZH skierowanym do szkoły w Osiu widnieje wśród ofiar Rosjan jako zmarły 16.02.1945 roku (bez podania przyczyny zgonu). Ta pierwsza wersja jest chyba prawdziwa, gdyż w księdze zmarłych w 1945 roku taka osoba nie figuruje, gdy tymczasem inne są wpisane. Przykładów jest więcej – w dokumencie OKBZH są wymienione dwie osoby zmarłe w lutym 1945 roku, a nie ma ich również w księdze zmarłych. Zapisany w tej księdze Tadeusz Zieliński w piśmie OKBZH występuje jako Tadeusz Kuzimski – z dokładnie taką samą datą urodzin i zgonu.

Filarem działalności Bractwa Czarnej Wody jest społeczna praca jego członków. Społeczność przejawia się w kilku aspektach:

- **Działamy na rzecz lokalnej społeczności i w jej interesie**, choć zadania do wykonania wybieramy przeważnie według naszych zainteresowań
- My, nasi partnerzy i sympatycy **pracę na rzecz Bractwa wykonujemy w naszym czasie wolnym**
- Wszystkie pozyskane **pieniądze są wydawane wyłącznie na działalność statutową** – ani jedna złotówka nie została przeznaczona na jakąś wewnętrzną imprezę
- **Nasza praca jest wyceniana dla rozliczenia projektu, ale nie otrzymujemy za nią żadnych gratyfikacji finansowych**, nawet w postaci zwrotu kosztów wyjazdu itp. Wręcz odwrotnie, drobniejsze, a czasem i większe rachunki, są często opłacane z prywatnych pieniędzy
- **Każdy swoją pracę wykonuje ochotniczo, nie ma formalnych zobowiązań**, rozkazodawstwa itp. To zarówno plus (każdy robi to, co chce), czasem minus (nie byłoby możliwości wyegzekwowania podjętego zobowiązania).

Kapitał społeczny

- Prof. Janusz Czapiński w „Diagnozie 2009” stwierdza, że w krajach rozwiniętych **o sukcesie decyduje** nie to, co ludzie mają w głowach, ale **to, co jest między ludźmi** – decyduje jakość relacji społecznych. **Im większe zaufanie społeczne, im większa gotowość do współpracy, skłonność do stowarzyszania się, gotowość do działania na rzecz innych ludzi, tym lepsze perspektywy rozwojowe.**

- **Nasze stowarzyszenie jest otwarte dla wszystkich, u nas każdy może znaleźć „działkę”, która go interesuje, w której może coś zrobić dla siebie i dla innych.** Bardzo chętnie widzimy u nas **osoby z własnymi pomysłami i chęcią ich realizacji w szerszym gronie.** Jako organizacja pozarządowa, ze statusem organizacji pożytku publicznego, możemy pomóc grupom mieszkańców w realizacji ich zamierzeń, firmując składane przez nich wnioski o dofinansowanie różnych działań.
- **Czekamy więc na ludzi, którzy wniosą nowe pomysły i nowe siły.**

